

Asia: LVM/2038/01/2017

Luonnos digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot strategialuonnoksesta

Strategialuonnoksessa on kuvattu riittävän laajasti tulevaisuuden näkymiä mobiiliverkkojen osalta. Strategia painottuu kuitenkin enemmän mobiiliverkkojen rakentamiseen ja kiinteän laajakaistan osuus jää vähemmälle huomiolle. 5G-verkkojen rakentaminen suurempien kaupunkien keskusta-alueille ja osittain haja-asutusalueille on menossa. 5G-verkkojen hyödyntäminen edellyttää myös päätelaitteiden uusintaa joita ei ole vielä markkinoilla saatavilla lähivuosina.

5G-verkkojen rakentumisen edistämiseen liittyvät taajuuspoliittiset toimenpiteet

-

Verkkojen kustannustehokkaan ja nopean rakentamisen edistäminen

Tulevan vuoden 2021 alkavan EU-ohjelmakauden mahdollisuuksissa olisi huomioitava, että ei tehtäisi samoja virheitä kuin Laajakaista kaikille/Nopea laajakaista -hankkeissa, jossa verkon operaattorilta ja kunnilta edellytettiin kahden kolmanneksen rahoitusta. Esim. Keski-Suomessa nämä hankkeet eivät kiinnostaneet kaupallisia operaattoreita koska nämä eivät nähneet tässä kaupallisesti kannattavaa liiketoimintaa. Hankkeeseen lähtivät mukaan osuuskunnat, joita kunnat joutuvat tukemaan erillisrahoituksella. Lopputuloksena on, että kunnat kantavat laajakaistan riskit rahoittamalla operaattoria, joka ei saa toimintaa välttämättä kaupallisesti kannattavaksi. Uudessa ohjelmakaudessa olisi hyvä miettiä parempia ratkaisuja. Mikäli valtion tavoite on taata kansalaisille laajakaista niin miksei valtio ota kattavampaa roolia tukiohjelman rahoituksessa. Kuntien nykyisillä rahoitusosuuksilla laajakaistahankkeet eivät tule toteutumaan.

Investointien ja rahoituksen riittävyyden varmistaminen

Strategiassa tulisi linjata tarkemmin laajakaistarakentamisen uudistettavat rahoitusmallit ja eri toimijoiden vastuut. Haja-asutusalueet jäävät väliinputoajiksi, sillä strategiassa ei oteta siihen kantaa miten verkkojen saatavuus ja kannattavuus saadaan sellaiselle tasolle, että niihin panostaminen kunnilta on perusteltua.

EU myöntää julkista tukea kuntien WiFi-yhteyksien rakentamiseen. Strategiassa kuntia kannustetaan aktiivisuuteen rahoituksen hakemisessa. Ainakin ensimmäisellä hakukierroksella (vielä kesken sillä verkkopalvelu kaatui kuormituksen vuoksi ja se uusitaan syksyllä 2018) on saatavilla 15 000 euron maksuseteli. Tällä ei ratkaista kansallisia laajakaistaongelmia.

Markkinoiden toimivuuden edistäminen

Nykyisillä malleilla markkinalähtöisesti laajakaistaverkot eivät rakennu. Julkisen tuen osuuden kasvu ja valtion vahvempi rooli rahoituksessa edistävät asiaa. Tehdyt markkinakartoitukset osoittavat että tilaajat (so. kuntalaiset) eivät ole kiinnostuneita maksamaan kovin korkeita kiinteitä kk-maksuja ja ennakkomaksuja liittymisestä rakentamisen toteutumisen olleessa epävarmaa. Aiemmat yritykset ovat johtaneet jopa kuntalaisten maksamien ennakkomaksujen menetyksiin.

Tämä osuus strategialuonnoksessa on jäänyt liian yleisluonteiseksi ja vaatii täsmennyksiä.

Tutkimuksen ja innovaatioiden tukeminen

-

Muuta huomioitavaa

Jyväskylän kaupungin digisuunnitelmien toimeenpano edellyttää toimivia verkkoyhteyksiä myös haja-asutusalueille. Tavoitteena on että kuntalaisilla ja yrityksillä on tasavertaiset mahdollisuudet kaupungin tarjoamien sähköisten ict-palveluiden käyttöön. Nykyiset markkinalähtöiset rahoitusmallit eivät johda tasavertaisiin toteutuksiin.

Jalkanen Arto
Jyväskylän kaupunki Tietohallinto